

A Dél-, és Nyugat-Dunántúl fakéreg alatt gyűjtött bogarai (Coleoptera)

SÁR JÓZSEF

Abstract: About the bugs of South- and North-Transdanubia collected under bark (*Coleoptera*)

This essay contains the list of Coleopterans founded with the help of a special collecting method, the barking. The details of 41 families' 198 species are given with the information referred to the way of life and spreading of each species.

Bevezetés

A fakérgező gyűjtőmódszer által előkerült bogárfajokról jelen tanulmány megjelenése előtt nem találunk összefoglaló publikációt a szakirodalomban. 1981-től a rendszeres, egész évben történő gyűjtések eredményeiből sok, ezidáig kevésbé ismert faj életmódjára utaló adat vált ismertté.

A gyűjtéseket a Dunántúlon végeztem, rendszerint öregállományú erdőkben, erdőfoltokban az elhalt, de még lábonálló fák törzsének elváló kérge alól. Munkán során kerestem a fakéreg alatt élő bogarak tartózkodásának lehetséges okait is.

A gyűjtőhelyek jegyzéke, és jellemzésük

A kérgező gyűjtések legtöbbször a Dél-Dunántúl, és a Nyugat-Dunántúl néhány pontján végeztem. Itt 5 különböző, jellegzetességük alapján elkülönült flórajárás figyelhető meg, melyek túlnyomórésze a *Praeillyricum* flóravidekéhez tartoznak.

1. Zalai flórajárás (*Saladiense*). Ide tartozik a Kelet-Zalai dombság egész területe, a Marcal-medence D-i része és a Tapolcai-medence egyes részei is.
2. Belső-somogyi flórajárás (*Somogyicum*)

Magába foglalja a Kis-Balaton medencéjét, a Nagyberek területét, valamint az egész Belső-Somogy középtáját. Területén homokhátak és mocsaras lápok, medencék változtatják egymást. Zonálisan tölgyelegyes bükkösök, gyertyános- és cseres-tölgyesek borították területét. A Zselicben, és a Marcali-hát területét is – balkáni jellegű aljnövényzettel rendelkező és az illír bükkösök hazai társulását képviselő tölgyesek (*Helleboro (dumetorum) - Carpinetum*) találhatók még ma is. Ezenkívül találunk még ugyancsak illír szubmediterrán fajokban bővelkedő gyertyános-kocsányos tölgyes (*Fraxino pannonicarum - Carpinetum*) és cseres-tölgyes (*Quercetum petraeae-cerris*) vegetációkat is. A homokhátak közt szerteágazó, lassú folyású vizek nedves árterein a tölgy-kőris-szil ligeterdők sajátos típusa (*Fraxino pannonicarum-Ulmetum ruscetosum* v. *praeillyricum*), és a Zselic völgyeiben pedig égerligetek (*Alnetum glutinosae-incanae*) kísérik a patakokat. Darány környékén, és a Kis-Balaton területén valamikor nagy kiterjedésű mocsári-lápi vegetáció díszlett, amelynek ma már csak maradványai találhatók meg, de még így is elég gyakoriak. Leggazdagabb a Baláta-tó természetvédelmi területének vegetációja, hol hatalmas égerlápok (*Dryopteridi-Alnetum*) és láprétek (*Eriophorion latifolii*) jelzik a hajdani nagy kiterjedésű lápi vegetációt, amely menedékhelyet biztosított több pre- és posztglaciális reliktum növénynek.

3. Külső-somogyi flórajárás (*Kaposense*)

Területe a Gamási-hát Ny-i felének kivételével az egész Külső-Somogyi-dombságot magában foglalja, de növényföldrajzilag ide tartozik a Tolnai-hegyhát is. E löszös dombvidékek potenciális vegetációja a sok délies vonást mutató ezüsthársas gyertyános-tölgyes (*Tilio-argenteae Quercetum petraeae-cerris*) és a mészkedvelő tölgyes (*Orno-Quercetum*) erdők voltak, melyeknek ma már csak maradványaira lelhetünk. Észak felé fokozatosan a pannon xerotherm vegetáció képviselője a löszpusztarétek (*Salvio-Festucetum rupicolae*) foltján találhatók. A terület K-i és ÉK-i peremén alföldi jellegű tölgyesek maradványai húzódnak. Mára már sok helyütt kultúrterületek váltották fel a hajdani vegetációt, melynek csak foltokban találunk képviselőjét.

4. Mecseki flórajárás (*Sopianicum*)

A Zselicben, a Tolnai-hegyhát nagyobb részén, a Pécsi-síkságon és a Villányi hegységen kívül felöleli a Mecsek és Tolna-Baranyai-Dombság mezei régióit, vagyis a Mecsek-hegységet, a Völgyseget, a Szekszárdi-, Geresdi-, és Baranyai-dombságokat. A flórajárás magját képező Mecsek-hegység geológiai felépítéséből és geomorfológiai sajátosságaiból adódóan délies elemekben bővelkedő változatos flórának nyújt termőhelyet. A hegység savanyú talajt adó permi vörös homokkőből, mezozoós palából és homokkőből felépülő területén a D-i lejtőkön cseres-tölgyesek (*Quercetum petraeae-cerris*), a legmeredekebb, köves helyeken sziklaerdők (*Tilio argenteae-Fraxinetum*), É-i kitettségen pedig mészkerülő tölgyesek (*Castaneo-Quercetum*) és acidofil bükkösök (*Deschampsio-Fagetum*) tenyésznek. Mezozoós mészkövekből felépülő részein, a D-i expozíciójú karsztos lejtőkön nagyon gazdag aljnövényzetű karsztbokorerdők (*Inulo spiraeifoliae-Quercetum pubescentis*) élnek, amelyeket a pusztafüves gyepek (*Cleistogeno-Festucetum rupicolae baranyaense*) tarkítanak. A kisebb hajlású lejtőkön mészkedvelő tölgyesek (*Rusco-Orno-Quercetum*) húzódnak. Az É-i lejtőkön nagy kiterjedésű gyertyános-tölgyesek (*Asperulo taurinae-Carpinetum*) uralkodnak. A leghűvösebb, legcsapadékosabb tetőkön és az északi lejtőket a szerémségi Fruska-Gorához hasonló bükkerdők társulása (*Heliobera [odoro] - Fagetum [mecsekense]*) jellemzi, s ugyanitt a szűk völgyekben szurdokerdők (*Scutellario-Aceretum mecsekense*) teszik még változatosabbá a vegetációt. A hegység alacsonyabban fekvő D-i lejtőinek jelentős társulása a balkáni cseres-tölgyeshez hasonló ezüsthársas-tölgyes (*Tilio argenteae-Quercetum petraeae-cerris*) erdőtüpus is. Pécs és Zengővárkony határában másodlagos gesztenyések is élnek. A Mecseket körülvevő dombságok növényzete ugyan a Mecsekéhez hasonló, de délies elemekben fokozatosan elszegényedő.

5. Villányi flórajárás (*Harsányense*)

Területileg megegyezik a Villányi-hegység mikrorégiójával. A meredek D-i lejtőkkel kiemelkedő, mezozoós mészkövekből felépült és alacsonyabb részein lösszel fedett hegyvonulat legjellemzőbb növényzete a 442 m magas Szársolyó-hegy területén található. Itt – és kisebb foltokban a Tenkes- és Fekete-hegy területén is – a meredek, kopár D-i karsztos lejtőkön a mozaikszerűen elhelyezkedő száraz mészköszikla- és hasadékgyepek (*Sedo [sopianae]-Festucetum dalmaticae*, *Asplenio rutae-murariae-Melicetum ciliatae*) és ritkás karsztbokorerdők *Inulo spiraeifoliae-Quercetum pubescentis*), valamint enyhébb, lösszel borított lejtők pusztafüves lejtősztyeppjein (*Cleistogeni-Festucetum rupicolae baranyaense*) már külső habitusukban is a Dalmáciai partvidékek növényzetét idézik. A Szársomlyó lösszel fedett, hűvösebb klímájú, É-i lejtőjén igen sajátos összetételű ezüsthársas gyertyános-tölgyes (*Asperulo taurinae-Carpinetum tilietosum argenteae*) erdő található. Hazánk eme legdélibb fekvésű, s ezért a legtöbb délies flóaelemnek otthont adó hegyvonulatának É-i lankáin a gyertyános-tölgyesek (*Asperulo taurinae-Carpinetum*), D-i lejtőin pedig a mészkedvelő – és cseres-tölgyesek (*Rusco-Orno Quercetum petraeae-cerris*) képezték a vegetációt, míg nem szőlő és földművelés céljából ki nem irtották.

Kérgező gyűjtések lelőhelyei

1. Alsómocsolád	19. Mesztegnyő
2. Bisse	20. Mesztegnyő, Cserfekvés
3. Bőszénfa, Ropolypusza	21. Mohács
4. Bőszénfa	22. Nagyharsány, Szársomlyó
5. Cserkút	23. Óbánya
6. Hercegszántó, Karapanca	24. Pellérd
7. Hosszúhetény, Püspökszentlászló	25. Pécs, Égervölgy
8. Hosszúhetény, Hármashegy	26. Pécs, Misina
9. Kétújfalu	27. Pécsvárad, Zengő
10. Komló	28. Somogyszob, Kaszópusza
11. Komló, Mecsekjánosi	29. Somogyudvarhely
12. Kondorfa.	30. Szakonyfalu
13. Kölked	31. Szentá
14. Kölked, Béda	32. Szőce
15. Kővágószőlős	33. Töttös
16. Kővágószőlős, Jakabhegy	34. Vásárosdombó
17. Lipótfalu	35. Vízvár
18. Magyarhertelend	36. Zengővárkony

Anyag és módszer:

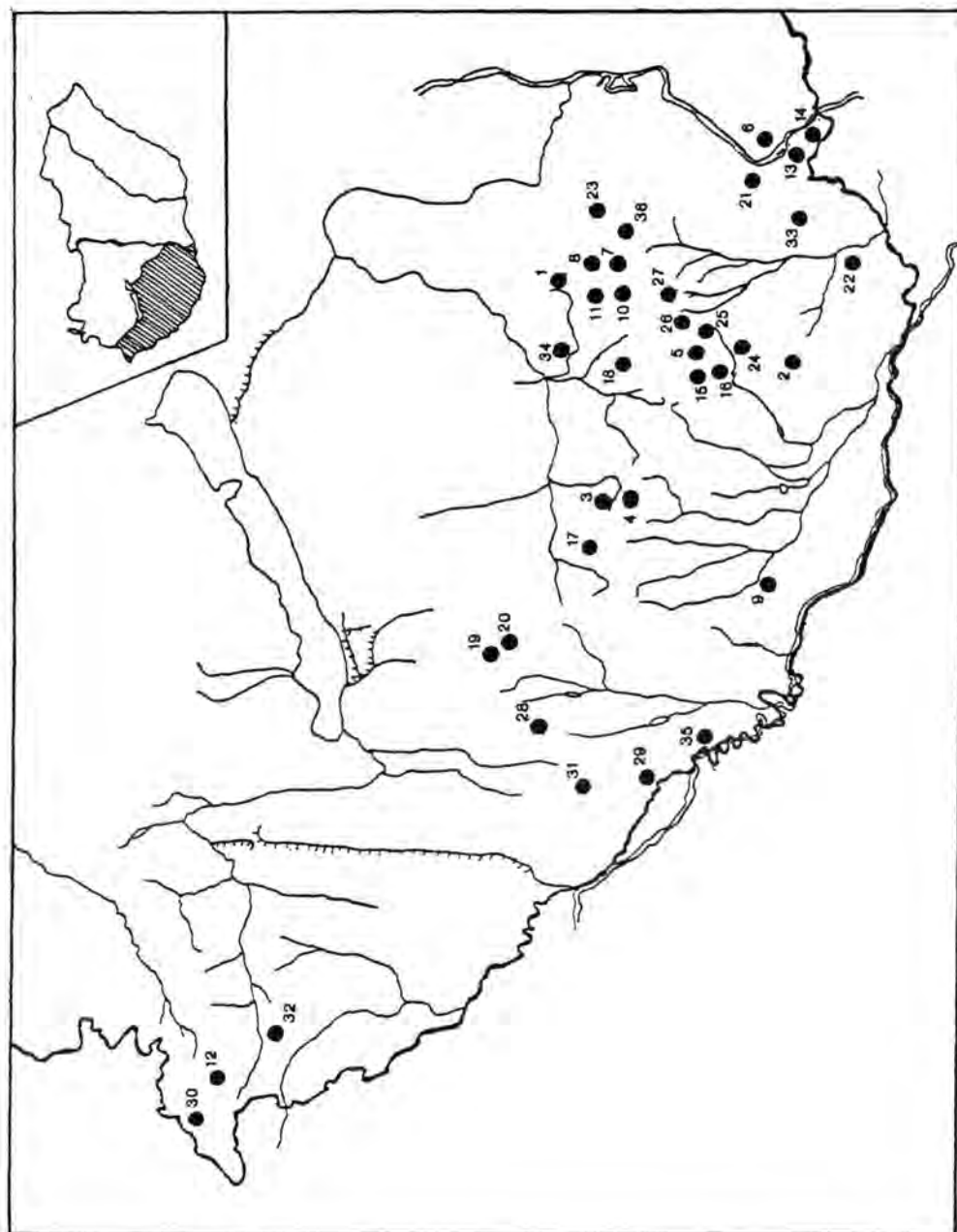
A száraz, elpusztult lábonálló fák elváló kérgeinek eltávolítását követően végeztem a gyűjtéseket közvetlen a kéregtelen fatörzsről. Rendszerint egyelve, szippantó használatával. Nagy mennyiségű korhadék esetén rovarrostát is alkalmaztam a rostátum kifuttatása mellett. Egész éven át történtek az ilyen kérgező gyűjtések, az előkerült bogarak imágóinak fakéreg alatt való tartózkodásuk okát vizsgálva. A következő tíz, főbb életmódra vonatkozó megfigyelést tettem:

1. állandó, egész évben fakéreg alatt élők, pl. *Cucujidae*.
2. állandó, egész évben fakéreg alatt élőket (egyéb rovarokat is) ragadozók, pl. *Staphilinidae* egyes genusai.
3. fejlődésük végső ciklusában, kirajzásuk előtt kéreg alatt tartózkodók, pl. *Lamellicornia*, *Cerambycidae*.
4. éjszakai életmódú bogarak, nappali búvóhelye (ragadozók is) pl. *Carabidae*
5. áttelelők, pl. *Carabus*, *Coccinellidae*, *Chrysomelidae*.
6. korhadt fák kérge alatt élő hangyaboly vendégfajok, (*Myrmecofil*), pl. *Staphilinidae*, egyes genusok.
7. Korhadt fák kérge alatt tartózkodók (táplálkozás) pl. *Scaphidiidae*.
8. fakéreg alatt „korhadék és cellulóz fogyasztók” pl. *Colydiidae*, *Scolytidae*.
9. specializált, sehol másutt nem élő Coleopterák, pl. *Hysteridae* egyes genusai, *Cucujidae*.
10. rejtett, ismeretlen életmódú bogarak.

A fajok jegyzéke

Az egyes fajok adatai után e tíz, életmódra vonatkozó számokat ismertetem, esetenként több lehetőséget is számbavéve.

A fajok nevét, amelyeknek a kérge alól a gyűjtéseket végeztem, az alábbiak szerint rövidítem:

1. A – Akác – *Robinia pseudo-acacia*
2. B – Bükk – *Fagus silvatica*
3. D – Dió – *Juglans regia*
4. F – Fenyő – *Pinus sp.*
5. Fűz – Fűz – *Salix sp.*
6. Gy – Gyertyán – *Carpinus betulus*
7. K – Kőris – *Fraxinus sp.*
8. Nyár – Nyár – *Populus sp.*
9. Ny – Nyír – *Betula pendula*
10. P – Platán – *Platanus (hybrida)*
11. Szf – Szederva – *Morus*
12. Szil – Szil – *Ulmus sp.*
13. Sz – Szilva – *Prunus domestica*
14. T – Tölgy – *Quercus sp.*
15. VCs – Vadcsereesznye – *Cerasus (avium)*
16. VK – Vadkörte – *Pyrus pyraeaster*

A gyűjtők nevét a következők szerint rövidítettem:

H–S: Horvatovich Sándor–Sár József

H–S–R–: Horvatovich Sándor–Sár József–Recht János

S: Sár József

S–P: Sár József–Pucher József

S–R: Sár József–Recht János

S–Sz: Sár József–Kétújfalu Ált. Isk. „Kisbogarász” szakköre

A Coleopterák rendszertani sorrendjét Wilhelm H. LUCHT: Die Käfer Mitteleuropas – Katalogy 1987. – című munkája alapján készítettem el.

Carabidae

- Carabus intricatus* L. – Böszénfa 1987. XII. 11. (H–S, 2 T. F.: 5. 4.)
- Carabus granulatus* L. – Böszénfa 1987. XII. 11. (H–S, 1 T. Fűz.: 5. 4.)
- Carabus chlatratus* L. ssp. *auroliensis* MÜLL. – Pellérd 1991. II. 2. (S, 4 Fűz.: 5.)
- Carabus hortensis* L. – Szőce 1988. VII. 24. (H–S, 1 T.: 4.)
- Leistus ferrugineus* L. – Kétújfalu 1989. VII. 1. (S, 1 D.: 4.)
- Leistus piceus* FRÖLICH – Mesztegnyő 1989. VI. 7. (H–S, 1 F.: 4.)
- Trechus 4. striatus* SCHRANK – Kétújfalu 1987. VIII. 16. (S, 1 T.: 4.)
- Trechus pilisensis* CSIKI – Pécsvárad, Zengő 1989. IV. 8. (H–S, 2 T.: 4.)
- Tachita nana* GYLLH. – Cserkút 1988. III. 28. (S, 2 T. Nyár Fűz.: 5. 9. 2.) Kétújfalu 1987. IX. 8. (S, 9 T. Nyár Fűz.: 5. 9. 2.), Komló 1987. X. 2. (S, 7 T. Nyár, Fűz.: 5. 9. 2.), Pécs, Misina 1988. I. 6. (S, 2 T. Nyár, Fűz.: 5. 9. 2.) Somogyudvarhely 1988. VII. 21. (H–S, 4 T. Nyár Fűz.: 5. 9. 2.).
- Bembidion lampros* HRBST. – Hosszúhetény, Hármashegy 1987. XII. 31. (H–S, 1 T.: 5.).
- Bembidion properans* STEPH. – Hosszúhetény, Hármashegy 1987. XII. 31. (H–S, 1 P.: 5.).
- Asaphidion flavipes* L. – Kétújfalu 1987. VIII. 16. (S, 2 A.: 4.).
- Harpalus rufipes* DEGEER – Somogyszob, Kaszópusztá 1991. VII. 3. (H–S, 5 T.: 4.).
- Abax parallellus* DUFT. – Böszénfa 1987. XII. 11. (H–S, 1 F.: 5.).
- Platyderus rufus* DUFT. – Komló, Mecsekjányosi 1989. III. 26. (H–S, 1 T.: 4.).
- Calathus ochropterus* DUFT. – Komló 1989. III. 2. (H–S, 1 B.: 4.).
- Agonum fuliginosum* PANZ. – Kétújfalu 1990. I. 16. (S, 5 Fűz.: 4.).
- Agonum longipenne* MANN. – Kétújfalu 1989. IV. 3. (S, Fűz.: 4.)

Agonum assimile PAYKULL – Bőszénfa 1987. XII. 11. (H–S, 1 T. F. V. Cs. Füz.: 4. 2.), Komló 1987. IX. 9. (S, 3 T. F. V. Cs. Füz.: 4. 2.), Kétújfalu 1987. VIII. 11. (S, 1 T. F. V. Cs. Füz.: 4. 2.), Mesztegyő 1989. VI. 8. (H–S, 1 T. F. V. Cs. Füz.: 4. 2.) Kölked 1989. VI. 27. (H–S, 2 T. F. V. Cs. Füz.: 4. 2.).

Agonum angustatum DEJ. – Kétújfalu 1990. VII. 10. (S, 1 Füz.: 4.).

Panagaeus crux-major L. – Kölked, Béda 1989. V. 31. (H–S, 1 Nyár: 4. 2.).

Lebia chlorocephala HOFFMAN – Pellérd 1988. I. 17. (S–R, 1 Füz.: 5.).

Dromius spilotus ILL. – Hosszúhetény, Hármashegy 1987. XII. 31. (H–S, 1 P.: 5. 2.).

Dromius sigma ROSSI – Zengővárkony 1989. III. 2. (H–S, 1 Füz.: 2.), Pellérd 1990. I. 17. (S, 1 Füz.: 5.).

Dromius agilis F. – Hosszúhetény, Hármashegy 1987. XII. 31. (H–S, 3 P. T.: 5. 2.), Kővágószőlős, Jakabhegy 1987. XII. 30. (H–S, 3 P. T.: 5. 2.).

Dromius 4. maculatus L. – Kővágószőlős, Jakabhegy 1987. XII. 30. (H–S, 1 P. T.: 5. 2.), Hosszúhetény, Hármashegy 1987. XII. 31. (H–S, 1 P. T.: 5. 2.).

Dromius 4. signatus DAJ. – Kétújfalu 1987. XII. 26. (S, 1 SzF.: 5. 2.).

Rhysodidae

Rhysodes sulcatus FABR. – Hercegszántó, karapancsa 1989. V. 11. (H–S, 1 Nyár F.: 9. 2.).

Rhysodes americanus Gangl. – Pellérd 1981. III. 22. (S–P, 1 Nyír Nyár: 9. 2.), Hercegszántó, Karapancsa 1989. V. 11. (H–S, 1 Nyír Nyár: 9. 2.).

Histeridae

Teretrius picipes F. – Kétújfalu 1988. IV. 4. (S, 17 T.: 9. 2.).

Abraeus perpusillus MARSHAM – Pécsvárad, Zengő 1989. III. 8. (H–S, 2 T.: 2. 7.).

Acrilus minutus HRBST. – Kétújfalu 1987. VIII. 22. (S, 3 T.: 6. 8.).

Dendrophilus punctatus HRBST. – Kétújfalu 1987. IX. 6. (S, 3 T. Füz.: 6.).

Platylomalus complanatus PANZ. – Pécsvárad, Zengő 1989. III. 9. (H–S, 1 T.: 2.) Kővágószőlős, Jakabhegy 1989. III. 26. (H–S, 2 T.: 2.), Kétújfalu 1987. VII. 17. (S, 2 T.: 2.).

Paromalus flavicornis HRBST. – Kétújfalu 1987. XII. 26. (S, 3 Sz. F.: 9. 5.).

Paromalus paralelepipedus HRBST. – Somogyudvarhely 1989. VII. 22. (H–S, 1 F.: 2.).

Hololepta plana SULZER – Kővágószőlős 1987. XII. 2. (S, 15 Füz. A. Nyár: 9. 5. 2.), Kétújfalu 1987. VIII. 16. (S, 1 Füz. A. Nyár: 9. 5. e.), Rum 1988. VII. 23. (H–S, 2 Füz. A. Nyár: 9. 5. 2.), Magyarhertelend 1988. VII. 6. (Szabó E. 2 Füz. A. Nyár: 9. 5. 2.).

Epierus comptus ER. – Kétújfalu 1988. VII. 22. (S, 1 T.: 9.).

Platisoma compressum HRBST. – Kétújfalu 1987. VII. 17. (S, 1 T.: 9.). Kétújfalu 1987. VIII. 11. (S, 1 T.: 9.).

Platisoma frontale PAYK. – Kétújfalu 1987. VIII. 22. (S, 1 Sz. F.: 9.).

Liodidae

Anisotoma humeralis F. – Kétújfalu 1988. V. 28. (S, 2 T.: 7.).

Amphicyllus globus F. – Kétújfalu 1987. V. 3. (S, 2 T.: 7.).

Scaphidiidae

Scaphium immaculatum OL. – Kétújfalu 1989. IV. 29. (S–Sz, 1 F.: 7.).

Scaphidium 4. maculatum OL. – Kétújfalu 1987. IV. 19. (S, 1 T. Nyár: 7.). Hercegszántó, Karapancsa 1989. V. 11. (H–S, 1 T. Nyár: 7.).

Staphilinidae

Siagonium quadricorne KIRBY – Pécsvárad, Zengő, 1989. III. 2. (H–S, 6 T.: 5. 1. 2. 9.), Hosszúhetény, Hármashegy 1988. I. 6. (H–S, 3 T.: 5. 1. 2. 9.), 1988. XII. 31. (H–S, 1 T.: 5. 1. 2. 9.).

Siagonium humerale GERM. – Pécsvárad, Zengő 1989. III. 8. (H–S, 9 T.: 5. 1. 2. 9.), Hosszúhetény, Hármashegy 1987. XII. 31. (H–S, 1 T.: 5. 1. 2. 9.).

Coprophilus striatulus F. – Pécsvárad, Zengő 1989. III. 8. (H–S, 16 B.: 2.).

Gabrius splendidulus GRAV. – Kétújfalu 1987. VII: 2. (S, 4 T.: 2.).

Conosoma testaceum FABR. – Kétújfalu 1988. IV. 4. (S, 3 T.: 2.).

Conosoma marshami STEPH. – Kétújfalu 1987. VIII. 22. (S, 3 A.: 2.).

Dexiogyra corticina ER. – Kétújfalu 1987. VII. 5. (S, 1 Füz.: 2.).

Semiris rigidicornis ER. – Kétújfalu 1989. III. 27. (S, 2 A. T.: 2.).

Hypnogyra galbra NORD. – Kétújfalu 1987. VIII: 16. (S, 2 A.: 2.).

Lycidae

Lygistopterus sanguineus L. – Kétújfalu 1987. VII. 17. (S, 1 T.: 4.).

Drilidae

Drilus concolor AHR. – Kölked, Béda 1989. V. 31. (H–S, 1 Nyár: 4.).

Melyridae

Julistus floralis OL. – Kétújfalu 1988. VI. 28. (S, 1 T.: 4.).

Cleridae

Opilo mollis L. – Zengővárkony 1989. I. 15. (H–S, 1 Gy.: 2. 5.). Vásárosdombó 1989. III. 2. (H–S, 1 Gy.: 2. 5.).

Thanasimus formicarius L. – Kétújfalu 1988. IV. 4. (S, 1 D.: 2. 4.).

Corynetes obenbergeri JANSSEN – Kétújfalu 1987. X. 4. (S, 3 T. A.: 2. 3.). 1988. V. 4. (S, 1 T. A.: 2. 3.).

Lymexylonidae

Lymexylon navale L. – Somogyszob, Kaszópusztá 1991. VII. 9. (H–S, 1 T.: 8.).

Elateridae

Ampedus nigerrimus LAC. – Kővágószőlős, Jakabhegy 1991. III. 5. (S, 3 Gy.: 3.).

Adrastus rachifer FOURCHR. – Kétújfalu 1991. VI. 23. (S, 1 T.).

Melanotus rufipes HRBST. – Kétújfalu 1989. IV. 23. (S, 1 A.: 3.).

Atheus villosus GESTH. – Mohács 1988. VI. 23. (H–S, 1 Nyár: 3.).

Cardiophorus ruficollis L. – Mesztegnyő, Cserfekvés 1991. VI. 14. (H–S, 1 Füz.: 4.).

Corymbites purpureus PODA – Kővágószőlős, Jakabhegy 1989. I. 3. (H–S, 1 T.: 3.).

Euchemidae

Melasis buprestoides L. – Kétújfalu 1989. V. 13. (S, 1 Gy.: 8. 3.).

Isorhipis melasoides CAST. – Kétújfalu 1989. V. 13. (S, 1 F.: 3. 8.).

Farsus dubius PILLER–MITTERP. – Kétújfalu 1987. VII. 21. (S, 1 T.: 8. 3.).

Nematodes filum F. – Vásárosdombó 1989. III. 2. (H–S, 4 Gy.: 8. 3.).

Xylophilus testaceus HERBST. – Kölked 1989. VI. 27. (H–S, 1 Füz.: 8. 3.).

Otho sphondylioides GERM. – Kétújfalu 1987. VII. 18. (S, 1 T.: 8. 3.). 1988. VIII. 22. (S, 1 T.: 8. 3.).

Drapetes biguttatus PILLER – Kétújfalu 1987. VIII. 17. (S, 1 T. F.: 8. 3.).

Trixagidae

Trixagus dermestoides L. – Kétújfalu 1989. V. 13. (S, 1 T.: 3.).

Ostomidae

Nemosoma elongatum L. – Pécsvárad, Zengő 1988. I. 6. (H–S, 1 T.: 5. 2. 9.).

Tenebrioides fuscus GOEZE – Kővágószőlős, Jakabhegy 1988. I. 3. (S–R, 1 T. Sz.: 1. 5.), Kétújfalu 1987. XII. 26. (S, 5 T. Sz.: 1. 5.).

Grynocharis oblonga L. – Kővágószőlős, Jakabhegy 1988. I. 3. (S–R, 1 T. Sz.: 5. 9.), Kétújfalu 1987. VI. 5. (S, 2 T. Sz.: 5. 9.).

Thymalus limbatus F. – Kővágószőlős, Jakabhegy 1988. I. 3. (S–R, 6 T.: 9. 7.) 1989. III. 26. (S, 1 T.: 9. 7.).

Byphillidae

Byphyllus lunatus F. – Kétújfalu 1988. VI. 25. (S, 1).

Nitidulidae

Carpophilus bipustulatus HEER. – Kővágószőlős, Jakabhegy 1988. II. 7. (S–R, 3 T.: 5. 2.)

Carpophilus sexpustulatus FABR. – Pécsvárad, Zengő 1989. III. 9. (H–S, 2 T.: 7. 5.).

Epurea variegata HERBST. – Kétújfalu 1988. V. 28. (S, 10 Nyár: 7.).

Amphotis marginata FABR. – Kétújfalu 1987. IV. 19. (S, 1 T.: 6.).

Soronia punctatissima ILL. – Kétújfalu 1987. X. 4. (S, 2 T.: 6.). Kétújfalu 1990. VII. 17. (S, 2 T.: 6.).

Ipidia 4. maculata QUESSEL. – Kétújfalu 1989. IV. 23. (S, 1 Gy.: 2. 4.).

Glischrochilus quadriguttatus FABR. – Kétújfalu 1988. IV. 4. (S, 2 T.: 7.) Pécsvárad, Zengő 1989. III. 8. (H–S, 1 T.: 7.).

Rhizophagidae

Rhizophagus perforatus ER. – Kétújfalu 1989. V. 3. (S, 1 T.: 2.).

Rhizophagus dispar PAYK. – Kővágószőlős, Jakabhegy 1987. XII. 30. (H–S, 2 T.: 5. 2. 9.).

Rhizophagus bipustulatus F. – Kétújfalu 1989. VII. 1. (S, 5 T.: 6.).

Rhizophagus politus PAYK. – Pécsvárad, Zengő 1989. III. 8. (H–S, 4 T.: 2.5.).

Cucujidae

Ahasverus advena WALT. – Kétújfalu 1988. VIII. 21. (S, 1 T.: 1.), Kétújfalu 1989. VIII. 16. (S, 1 T.: 1.).

Silvanus bidentatus F. – Komló 1987. IV. 8. (H–S, 1 T.: 1.).

Silvanus unidentatus F. – Kétújfalu 1988. V. 11. (S, 5 T.: 1.), Komló 1987. IX. 8. (S, 2 T.: 1.), Pellérd 1989. VIII. 2. (S, 5 Nyár: 1. 5.), Kővágószőlős, Jakabhegy 1990. X. 25. (H–S, 4 Nyár: 1. 5.), Cserkút 1988. V. 19. (S, 3 Nyár: 1. 5.), Hosszúhetény, Hármashegy 1989. IX. 7. (H–S, 6.).

Uleiota planata L. – Kétújfalu 1987. VIII. 2. (S, 6), Pécs, Misina 1988. IX. 5. (S, 4 A. T. F.: 9. 5. 1.), Hercegszántó, Karapancsa 1989. V. 11. (H–S, 5 Nyár), Kölked, Béda 1989. V. 31. (H–S, 6.).

Cucujus cinnabarinus SCOP. – Kővágószőlős, Jakabhegy

1987. XII. 30. (H–S, 5 T. F. Nyár: 9. 5. 2.), Töttös 1988. I. 17. (H–S–R, 2 T. F. Nyár: 9. 5. 2.), Pellérd 1988. I. 3. (S–R, 6 T. F. Nyár: 9. 5. 2.), Mohács 1988. VI. 9. (H–S, 1 T. F. Nyár: 9. 5. 2.), Bőszénfa 1987. I. 17. (H–S, 3 T. F. Nyár: 9. 5. 2.).

Pediacus dermestoides F. – Pécsvárad, Zengő 1988. I. 6. (H–S, 2 T. B.: 5. 2.), Kővágószőlős, Jakabhegy 1987. XII. 30. (H–S, 2 T. B.: 5. 2.).

Laemophloeus monilis F. – Pécsvárad, Zengő 1988. I. 6. (H–S, 1 B.: 5. 2. 9.).

Laemophloeus testaceus F. – Pécsvárad, Zengő 1988. I. 6. (H–S, 4 B.: 5. 2.).

Erotylidae

Tritoma bipustulata FABR. – Kétújfalu 1987. XII. 26. (S, 1 T.: 5.).

Dacne pustulata THUREG. – Kétújfalu 1987. V. 3. (S, 29 Szf.: 7.).

Combocerus glaber SHALL. – Kétújfalu 1982. V. 16. (S, 1 T. D.: 7.), Pellérd 1981. VI. 26. (S–R, 1 T. D.: 7.).

Cryptophagidae

Cryptophagus simplex Mill. – Kétújfalu 1989. VII. 1. (S, 1 D.: 8.).

Atomaria ornata HEER. – Pécsvárad, Zengő 1989. III. 9. (S, 1 T.: 8. 5.).

Latridiidae

Latridius hirtus GYLLH. – Kővágószőlős, Jakabhegy 1988. II. 7. (S–R, 2 T.: 5. 7. 8.).

Corticaria fulva COMOLLI – Komló, Mecsekjánosi 1989. III. 2 (H–S, 1 Gy.: 7.).

Stephostethus angusticollis GYLL. – Cserkút 1988. III. 23. (S, 1 T.: 7.).

Mycetophagidae

Litargus connexus GEOFFR. – Pécsvárad, Zengő 1988. I. 6. (H–S, 5 T.: 5. 7.).

Mycetophagus quadripoutulotus L. – Kővágószőlős, Jakabhegy 1987. XII. 3. (S, 1 T. A. Vcs.: 5. 7.), Pellérd 1981. VI. 26. (S–P, 7 T. A. Vcs.: 5. 7.), Pécsvárad, Zengő 1989. III. 8. (H–S, 1 T. A. Vcs.: 5. 7.), Kétújfalu 1987. V. 15. (S, 1 T. A. Vcs.: 5. 7.), Hosszúhetény, Hármashegy 1989. VI. 22. (H, 8 T. A. Vcs.: 5. 7.).

Mycetophagus pustulatus AB. *Erythrocephalus* – Kétújfalu 1989. IV. 23. (S–Sz, 1 T.: 5. 7.).

Mycetophagus piceus F. – Pellérd 1991. VI. 26. (S, 2 Nyár: 7.).

Mycetophagus atomarius F. – Bőszénfa 1987. XII: 11. (H–S, 1 Gy.: 5. 7.).

Mycetophagus fulvicollis F. – Hosszúhetény, Püspökszentlászló 1989. XII. 8. (H–S, 1 T.: 7.), Töttös 1988. I. 23. (H–S, 1 T.) Kővágószőlős, Jakabhegy 1991. V. 10. (S, 1 T.).

Typhaea stercorea L. – Pellérd 1989. III. 26. (S, 1 Nyár).

Colydiidae

Pycnomerus terebrans OL. – Kővágószőlős, Jakabhegy 1987. XII. 30. (H–S, 10 F. T.: 5. 9. 6.).

Endophloeus markovichianus PILL. – Kővágószőlős, Jakabhegy 1981. V. 10. (S, 9T. Gy.: 5. 9. 8.), 1987. XII. 30. (H–S, 6 T. Gy.: 5. 9. 8.), 1988 I. 3. (S–R, 2 T. Gy.: 5. 9. 8.), 1988. II. 7. (S, 2 T. Gy.: 5. 9. 8.), 1989. III. 26. (S, 7 T. Gy.: 5. 9. 8.), Bőszénfa, Ropolyusza 1978. III. 7. (H–S, 1).

Synchita mediolaensis VILLA. – Kétújfalu 1988. VI. 5. (S, 1 T.: 8. 10.)

Colobicus marginatus LATR. – Kétújfalu 1987. VII. 17. (S, 1 T. A.: 8. 10.).

Ditoma crenata F. – Pellérd 1981. X. 25. (S–P, 1 T. A. Ny.: 1. 5. 8.) Pécsvárad, Zengő 1988. I. 6. (H–S, 8 T. A. Ny.: 1. 5. 8.), Kétújfalu 1987. IX. 8. (S, 8 T. A. Ny.: 1. 5. 8.) Hosszúhetény, Hármashegy 1988. XII. 17. (H–S 4 T. A. Ny.: 1. 5. 8.), Pécs, Misina 1988. IX. 5. (S, 1 T. An Ny.: 1. 5. 8.).

Colydium elongatum F. – Kővágószőlős, Jakabhegy 1988. I. 3. (S–R, 1 T.: 1. 5. 2.), Kétújfalu 1987. VIII. 22. (S, 3 T.: 1. 5. 2.), 1987. X. 4. (S, 3 T.: 1. 5. 2.), Hercegszántó, Karapancsa 1989. V. 11. (H–S, 1 T.: 1. 5. 2.).

Bothrideres contractus F. – Bőszénfa 1987. XII. 11. (H–S, 9 T.: 9. 2. 5.), Vásárosdombó, 1989. III. 2. (H–S, 2 T.: 9. 2. 5.), Kétújfalu 1987. VII. 17. (S, 3 T.: 9. 2. 5.), Kölked, Béda 1989. V. 31. (H–S, 11 T.: 9. 2. 5.), Kővágószőlős, Jakabhegy 1987. XII. 30. (H–S, 2 T.: 9. 2. 5.).

Cerylon histeroides F. – Kővágószőlős, Jakabhegy 1989. III. 26. (S, 1 T.: 8.), Kétújfalu 1989. VII. 10. (S, 1 Füz.), Komló 1989. III. 2. (H–S, 1 T.), Pécs, Égervölgy 1988. IX. 17. (S, 1 T.).

Cerylon ferrugineum Sr. – Kétújfalu 1989. III. 27. (S, 5 K. Sz.: Kővágószőlős, Jakabhegy 1988. II. 7. (S, 4 T.), Óbánya 1989. VIII. 21. (H–S, 2 T.), Cserkút 1988. III. 23. (S, 2 Füz.).

Endomychidae

Mycetala subterranea GUER. – Kétújfalu 1989. VII. 1. (S, 12 A.: 7. 4.).

Mycetina cruciata SHALL. – Bőszénfa 1987. XII. 11. (H–S, 1 F. Gy.: 1. 5. 8.) Kétújfalu 1989. V. 9. (S, 1 F. Gy.: 1. 5. 8.).

Endromychus coccineus L. – Kővágószőlős, Jakabhegy 1981. V. 10. (S, 2 Gy. T.: 3. 8.), Komló 1989. III. 8. (H–S, 11 Gy. T.: 3. 8.). Pécsvárad, Zengő 1989. III. 8. (H–S, 1 Gy. T.: 3. 8.).

Coccinellidae

Coccidula scutellata HRBST. – Alsómocsolád 1988. I. 6. (S, 1 Füz.: 5.).

Chilocorus bipustulatus L. – Komló 1989. III. 2. (H–S, 1 T.: 5.).

Adonia variegata GOEZE. – Bisse 1988. I. 23. (H–S–R, 2 T.: 5.).

Coccinella bipunctata L. – Hosszúhetény, Püspökszentlászló 1990. XII. 8. (H–S, 1 T.: 5.), Alsómocsolád 1987. XII. 26. (S, 1 SzF.: 5.), Kétújfalu 1988. I. 16. (S, 1 Füz.: 5.), Pécsvárad, Zengő 1989. III. 8. (H–S, 1), Kővágószőlős, Jakabhegy 1988. I. 17. (S, 1).

Coccinella quadripunctata Puntopp. – Hosszúhetény. Püspökszentlászló 1989, XII. 8. (H–S, 2 P.: 5.).

Coccinella 7-punctata L. – Hosszúhetény, Hármashegy 1989. IX. 7. (H–S, 1 P.: 5.).

Halyzia decempunctata LIN. – Vásárosdombó 1989. III. 2. (H–S, 1 Gy.: 5.).

Cisidae

Cis boleti SCOP. – Hosszúhetény, Hármashegy 1987. XII. 21. (H–S, 2 B.: 7.).

Anobiidae

Xestobium plumbeum ILL. – Vásárosdombó 1989. III. 21. (H–S, 1 Gy.: 8.).

Oligomerus ptilinoides VOLL. – Kétújfalu 1988. VI. 4. (S, 1 T.: 8.).

Oligomerus brunneus STRUM. – Kétújfalu 1989. VII. 14. (S, 1 T.: 8.).

Anobium nitidum HRBST. – Kétújfalu 1989. VII. 1. (S, 1 T.: 8.).

Anobium costatum ARRAH. – Kétújfalu 1989. VII. 1. (S, 1 T.: 8.).

Anobium rufipenne DUFT. – Komló 1989. III. 2. (H–S, 1 T.: 8.).

Ptilinus pecticornis L. – Óbánya 1989. VII. 24. (H–S, 4 T. D.: 8.), Bőszénfa, Ropolypusza 1987. IV. 12. (H–S, 2), Lipótfalu 1987. V. 11. (H–S, 1.).

Ptilinus fuscus Geoffr. – Kölked 1991. VI. 20. (H–S, 3 T.: 8.), Kétújfalu 1988. IV. 9. (S, 1 Nyár: 8.), Mohács 1988. VI. 4. (H–S, 1 Nyár, Füz.: 8.).

Ptinidae

Ptinus lichneum MARSH. – Kétújfalu 1989. V. 13. (S, 1 Sz.: 8.).

Ptinus fur LIN. – Kővágószőlős, Jakabhegy 1987. XII. 30. (H–S, 2 T.: 8.).

Ptinus raptor STURM. – Kővágószőlős, Jakabhegy 1987. XII. 30. (H–S, 1 T.: 8. 5.).

Pythidae

Vincellensus ruficornis LATR. – Töttös 1988. I. 23. (H–S, 2), Hosszúhetény, Hármashegy 1989. IX. 7. (H–S, 1 T.: 2. 5.).

Rhynosimus aeneus OLIV. – Kétújfalu 1989. VII. 1. (S, 2 Gy.: 2.), Vásárosdombó 1989. IV. 2. (H–S, 2).

Rhynosimus planirostris FABR. – Bószénfa 1987. VII. 11. (H–S, 3 Gy.: 2. 5.).

Rhynosimus ruficollis LIN. – Kővágószőlős, Jakabhegy 1991. V. 10. (H–S, 3 T.: 2.), Vásárosdombó 1989. IV. 2. (H–S, 1).

Mordellidae

Hoshihananomia perlata SUD. – Kölked 1991. VII. 9. (H–S, 1 Füz.: 3.).

Serropalpidae

Eustrophus dermestoides F. – Töttös 1988. I. 27. (H–S–R, 1 T.: 5. 10.).

Conopalpus testaceus OL. AB: *flavicollis* GYLL. – Somogyaszob, Kaszópusztá 1991. VII. 3. (H–S, 1 T.: 10.).

Alleculidae

Prionychus ater FABR. – Kölked, Béda 1989. V. 31. (H–S, 1 Füz.: 4. 8.).

Mycetochara falvipes FABR. – Hercegszántó, Karapancsa 1989. V. 11. (H–S, 1 T.: 4. 8.).

Mycetochara humeralis FABR. – Kétújfalu 1987. VI. 5. (S, 7 A. T. Sz. F.: 4. .), 1988. V. 14. (S, 3 A. T. Sz. F.: 4. 8.).

Mycetochara linearis ILL. – Kétújfalu 1988. V. 14. (S, 3 A.: 4. 8.).

Tenebrionidae

Diaperis boleti L. – Kővágószőlős, Jakabhegy 1987. II. 7. (S–R, 1 T.: 7. 5.).

Scaphidema metallicum FABR. – Kővágószőlős, Jakabhegy 1988. I. 6. (H–S, 3 A. T. Gy. Füz.: 1. !), Hercegszántó Karapancsa 1989. V. 11. (H–S, 5 A. T. Gy. Füz.: 1. 5.), Kétújfalu 1988. VII. 22. (S, 10 A. T. Gy. Füz.: 1. 5.).

Platidema violaceum FABR. – Bószénfa 1987. XII. 11. (H–S, 3 T. D.: 5. 1.), Kétújfalu 1987. VIII. 16. (S, 3 T. D.: 5. 1.), Hosszúhetény 1988. VII. 17. (H–S, 18 T. D.: 5. 1.).

Hypophloeus unicolor PILL–MITTERP. – Pécsvárad, Zengő 1988. I. 6. (H–S, 3 T. F.: 2. 5. 1.), Kétújfalu 1988. VII. 22. (S, 10 T. F.: 2. 5. 1.) Hercegszántó, Karapancsa 1989. V. 11. (H–S, 7 T. F.: 2. 5. 1.).

Hypophloeus bicolor OL. – Kétújfalu 1987. VIII: 12. (S, 3 Füz.: 1. 2.), Pellérd 1987. III. 8. (S–P, 9 Füz.: 1. 2.).

Palorus depressus FABR. – Kővágószőlős, Jakabhegy 1988. I. 3. (H–S–R, 3 A. T.: 5. 8.), Kétújfalu 1987. VIII. 22.) S, 2 A. T.: 5. 8.).

Palorus ratzeberi WISSM. – Kővágószőlős, Jakabhegy 1988. I. 3. (H–S–R, 1 T. K.: 5. 8.), Kétújfalu 1987. VIII. 22. (S, 2 T. K.: 5. 8.).

Alphitobius diaperinus PANZ. – Magyarhertelend 1988. VI. 24. (Szabó Ervin, F.: 10. 7.).

Diaclina testudinea PILL.–MITTERP. – Kétújfalu 1987. VIII. 22. (S, 5 Nyár: 8. 6.), 1988. IV. 29. (S, 6 Nyár: 8. 6.).

Diaclina fagi PANZ. – Kétújfalu 1988. VIII: 21. (S, 1 Nyár T.: 10. 7. 8.).

Uloma culinaris L. – Bőszénfa 1987. XII. 11. (H–S, 2 T. D.F.: 1. 5. 8. 9.), Kétújfalu 1987. X. 4. (S, 12 T. D. F.: 1. 5. 8. 9.), Kővágószőlős, Jakabhegy 1987. VII. 7. (S, 1 T. D. F.: 1. 5. 8. 9.), Mesztesyő 1989. VI. 8. (H–S, 30 T. D. F.: 1. 5. 8. 9.)

Uloma rufa PILL.–MITTERP. – Szakonyfalu 1988. VII. 24. (H–S, 1 F. T.: 1. 5. 8. 9.), Mesztesyő 1989. VI. 8. (H–S, 20 F. T.: 1. 5. 8. 9.)

Meneophilus cylindricus HRBST. – Senta 1991. VII. 1. (H–S, 1 T.: 4.)

Cylindronotus dermestoides ILL. – Pellérd 1981. III. 22. (S–P, 1 Vcs. Sz. A.: 1.), Kétújfalu 1988. IV. 14. (S, 1 V. Sz. A.: 1.)

Cylindronotus aeneus SCOP. – Kővágószőlős, Jakabhegy 1981. V. 2. (S, 1 T. Sz.: 1.), Kétújfalu 1987. VI. 10. (S, 1 T. Sz.: 1.)

Melolonthidae

Potosia cuprea FABR. – Kölked, Béda 1989. V. 31. (H–S, 1 Füz.: 3.)

Valgus hemipterus L. – Kétújfalu 1989. V. 9. (S, 13 A. T.: 3.)

Lucanidae

Dorcus paralellepipedus L. – Hercegszántó, Karapancsa 1989. V. 11. (H–S, 8 T.: 3.), Kétújfalu 1988. V. 20. (S, 2 T.: 3.)

Sinodendron cylindricum L. – Pécsvárad, Zengő 1988. I. 6. (H–S, 1 T. B.: 3.)

Cerambycidae

Megopis scrabricornis SCORP. – Kölked 1991. VII. 9. (H–S, 1 Füz.: 3.)

Criocephalus rusticanus L. – Bőszénfa 1987. XII. 11. (H–S, F.: 3. 5.)

Leptura scutellata F. – Mesztesyő 1989. VI. 1. (H–S, 1 Nyír.: 3.)

Lamia textor L. – Pellérd 1991. II. 23. (S, 1 Füz.: 5.)

Leiopus nebulosus PAYK. – Mesztesyő 1989. VI. 1. (H–S, 2 Gy.: 3.)

Chrysomelidae

Lema melanopus L. – Bőszénfa 1987. XII. 11. (H–S, 8 T. B.: 5.), Pécsvárad, Zengő 1988. I. 6. (H–S, 2 T. B.: 5.)

Chrysomela polita L. – Pellérd 1988. I. 17. (S, 2 Füz.: 5.)

Crepidodera ferruginea SCOP. – Kétújfalu 1990. VII. 5. (S, 1 Füz.: 4.)

Phyllotreta atra FABR. – Cserkút 1989. III. 23. (S, 1 Füz.: 5.)

Anthribidae

Tropideres speciloca FABR. – Kővágószőlős, Jakabhegy 1987. XII. 30. (H–S, 1 T.: 5. 8.)

Scolytidae

Scolytus intricatus RATZ. – Mesztesyő 1989. VI. 1. (H–S, 1 T.: 8.)

Scolytus mali BECHTS. – Kétújfalu 1987. VII. 23. (S, 1 Sz.: 8.)

Hylurgops glabratus ZETT. – Kondorfa 1988. VIII. 23. (H–S, 1 F.: 8.)

Hylesinus crenatus FABR. – Kétújfalu 1990. V. 13. (S, 7 Gy.: 18.)

Taphrorychus bicolor HRBST. – Kétújfalu 1988. VII. 10. (S, 1 Gy.: 8.)

Jps sexdentatus BOER. – Somogyudvarhegy 1988. VII. 23. (H–S, 4 F.: 8.)

Orthotomicus proximus EICHH. – Vízvár 1988. VII. 21. (H–S, 4 F.: 8.)

Xyleborus monographus FABR. – Nagyarsány, Szársomlyó 1988. II. 7. (H–S–R, 1 Gy.: 8. 5.)

Xyloterus domesticus L. – Pécsvárad, Zengő 1989. III. 8. (H–S, 20 B.: 8.)

Platypus cylindrus FABR. – Kondorfa 1988. VII. 23. (H–S, 3 T.: 8.), Kétújfalu 1988. VII. 2. (S, 2 T.: 8.).

Curculionidae

Curculio glandium MARSH. – Pécs, Misina 1989. XI. 5. (S, 1 T.: 5.).

Neophylintus porcatus PANZ. – Kétújfalu 1987. VI. 5. (S, 1 T.: 10.).

Mecinus pyraister HERBST. – Komló, Mecsekjánosi 1989. III. 2. (H–S, T.:5.).

A ritka fajok jellemzése

Carabus chlatratus L. ssp. *auroliensis* MÜLL.

Paleartikus elterjedése Kelet-Európától Japánig tart. Síkvidéki füzesekben, mocsarakban helyenként gyakori, viszont kevés a hazai adat.

Agonum angustatum DEJ.

Észak-Afrikában és Dél-Európában él. Magyarország déli részén húzódik északi elterjedési határa. Csak néhány hazai lelőhelye ismert.

Agonum longipenne MANN.

Európa mocsaraiban sokfelé elterjedt, de a határozás nehézségei miatt csak néhány hazai adata van.

Rhysodes sulcatus FABR.

Kelet-Európában nagyon ritka, rejtett életmódú faj.

Rhysodes americanus GANGL.

Dél-Kelet-Európától Kelet- Ázsiáig terjed el, Kelet-Európából nincsenek új adatai.

Schaphium immaculatum OL.

Dél-Nyugat-Európában és Kelet-Európa déli részén él, melegkedvelő, „atlantikus” elterjedésű faj, kevés hazai adata ismert.

Lymexylon navale L.

Elterjedése Európa középső sávjában húzódik. Közép-Európában mindenfelé él, Nyugat-Európában nem gyakori. Az alpi országokban ritka, újabban elterjedőben van.

Ampedus nigerrimus LAC.

Észak-Kelet-Európa kivételével egész Európában általánosan elterjedt, Közép-Európában az idős állományú erdőkben él. Lárvája nedves fakorhadékban fejlődik, öreg fák rönkjében. Ritka, ellenben Közép-Európa keleti részében gyakoribb.

Isorhipis melasoides GAST.

Európában policentrikus elterjedésű faj. Nyugaton Spanyolországtól Közép-Európa nyugati részéig bizonyítottan él. Keleten a Balkánon, Erdélyen át Ausztria déli részéig húzódik az árája. A két terület között hiányzik. Magyarországon ritka.

Nematodes filum F.

Második hazai adat, Kelet-Európában csak régi adatai ismertek. A Pilisben öreg erdők lombos fáiban él.

Xylophilus testaceus HERBST.

Magyarországon eddig Siófokról, Kopácsról, Pécelről és Budapestről ismerjük. Nálunk igen ritka. Elterjedése: a Pireneusoktól Magyarorszáig tart. Közép-Európában, úgy hazánkban is ritka. Korhadt fűzfákban él.

Otho sphondiloides GERMAR.

Faunánkban új faj. Horvátországból a magyar határtól nem messze már gyűjtötték (Virotnica – Verőce). Először Kétújfaluból, Dél-Nyugat Baranyából került elő (Sár, 1992). Újabban Somogyszob-Kaszópusztáról is ismerjük.

Grynocharis oblonga L.

Európa keleti részén gyakoribb, mint nyugaton. Hazánkban nagyon ritka. Életmódja még ismeretlen.

Byphyllus lunatus F.

Igen ritka faj, hazánkban kevés lelőhelye ismert. Egyek, Budapest, Simontornya, Elza-lak. Korhadt lombos fák kérge alatt található.

Pycnomerus terebrans OL.

Őserdei reliktum faj, öreg lombos fákból élő hangya fészkekben található. (*Lasius brunneus*). Hazánkban ritka.

Endophloeus markovicianus PILL.

Európának csak a déli, – Dél-Keleti részén fordul elő, hazánkban rendkívül ritka!

Synchita mediolanensis VILLA.

Európa keleti részén élő faj, nálunk nagyon ritka.

Colobicus marginatus LATR.

Dél-németországi, Nyugat-ausztriai faj, Magyarországon nagyon ritka.

Conopalpus testaceus. OL. Ab: *flavicollis* GYLL.

Egész Európában előfordul. Faunaterületünkön elterjedt, de ritka. Dombvidékek lomblevelű erdeiben él.

Uloma rufa PILL-MITTERP.

Rendkívül ritka, hazánkból csak a Nyugat- és Dél-Dunántúlról ismert.

Meneophilus cylindricus HERBST.

Dél-Európában elterjedt, Ausztriában rendkívül ritka. Németországból kipusztult, őserdei reliktum. Korhadt tölgykéreg alatt él.

Összefoglalás

A fakéreg alatt gyűjtött Coleopterák életmódjáról jelen tanulmány megjelenése előtt nem találtunk összefoglaló adatokat a szakirodalomban. Munkám során a fakéreg alatt élő bogárfajok élőhely változásának lehetséges okait is vizsgáltam. E speciális élettérben fellelt fajokat tíz különféle életmódtípusba osztottam. A módszer által előkerült ritka bogarak hűen tükrözik az egyes fajok ökológiai igényeire vonatkozó feltételeket, miszerint az öregállományú erdőkben a száraz fák meghagyása igen fontos a speciális élettérben élő fajok fennmaradása érdekében. Ezeket, csak az emberi beavatkozások visszaszorításával, helyenként az „őserdei” állapotok fenntartásával érhetjük el.

Ezúton köszönöm meg szíves közreműködésüket a nehezen határozható fajok azonosításában Dr. HORVATOVICH Sándornak, Dr. MERKL. Ottónak és ÁDÁM Lászlónak.

Irodalom

- ENDRŐDI S. (1959): Szűbogarok – Scolytidae Faun. Hung. X. (19), 1–81. Akad. Kiadó, Budapest
- FREUDE, HARDE, LOHSE (1967): Die Kafer Mitteleuropas (7B), 14–280.
- KASZAB. Z. (1956): Felemás lábfejízés bogarak I. Heteromera I. Faun. Hung. IX (1), 1–260. Akad. Kiadó, Budapest
- KASZAB Z. (1956): Felemás lábfejízés bogarak III. Heteromera III. Faun. Hung. IX (3), 75–86. Akad. Kiadó, Budapest
- KASZAB Z. (1955): Különböző csápú bogarak I. Diversicornia I. Faun. Hung. VIII (1), 1–144. Akad. Kiadó, Budapest
- SLAWOMIR M.–KASZAB Z. (1980): Sutabogarok – Histeridae Faun. Hung. VII. (14), 1– 123. Akad. Kiadó, Budapest

SÁR József
Janus Pannonius Museum
H-7624 PÉCS
Rákóczi ú. 64.